

29.05.2019

Sayı : 2/251

Konu : Spot Boru Gazı İthalat Miktarı ve Uygulama Yönteminin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hk.

**T.C. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
(Doğal Gaz Piyasası Dairesi Başkanlığı)**

İşçi Blokları Mah. Muhsin Yazıcıoğlu Cad. No:51/C Yüzüncüyıl – Ankara

Kurumunuzun web-sitesinde yayımlanan “Spot Boru Gazı İthalat Miktarı ve Uygulama Yönteminin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar” hakkında üye şirketlerimizin görüşlerini ekte değerlendirmelerinize arz ederiz.

Saygılarımızla,

Eser Özdil
Genel Sekreter

PETROL VE DOĞAL GAZ PLATFORMU DERNEĞİ
Kızılırmak Mah. 1450. Sok. No:1
Ankara Ticaret Merkezi B Blok K:1D:5
Çukurambar - Çankaya / ANKARA
Başkent V.D.No:729 027 5203
Dernek K. No: 05-062-043

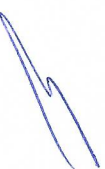
**SPOT BORU GAZI İTHALAT MİKTARI VE UYGULAMA YÖNTEMİNİN BELİRLENMESİNE
İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA PETFORM'UN DEĞİŞİKLİK ÖNERİLERİ**

MADDE NO	DEĞİŞİKLİK ÖNERİSİ	GEREKÇE
4.3	Bir takvim yılı içerisinde spot boru gazı ithalatına konu edilebilecek azami doğal gaz miktarı, ilgili giriş noktaları için hesaplanan spot boru gazı ithalatına esas alınan günlük miktarların yıllık miktara çevrilmesi ile oluşacak toplam miktardır.	Maddeye açıklık getirilmiştir. Günlük miktardan kastedilen GUSIMx olduğu için açıklık getirilmiştir.
4.5	4.5 İletim şirketi her bir ithalat giriş noktası için MAK değerlerini gaz yılı öncesinde kapasite rezervasyonu talebinde bulunulabilecek en erken tarihten rezervasyonu ilamından 60 (altmış) gün önce yayımlar kuruma bildirir . MAK değerlerinde gaz yılı içerisinde değişiklik yapılması gerekmesi halinde, iletim şirketi değişikliğin ilamından 30 (otuz) gün önce gerekçeleriyle birlikte durumu Kuruma bildirir.	Lisans sahiplerinin kendi ticari değerlendirmelerini yapabilmeleri açısından MAK değerlerinin herkese duyurulmasının yerinde olacağı değerlendirilmektedir. Ayrıca “kapasite rezervasyonu ilanı” tabiri ŞİD’de bulunmadığı için ifade “kapasite rezervasyonu talebi” olarak düzenlenmiş ve ilgili tarihe atf yapılmıştır. Esgüdümün sağlanması açısından ŞİD’de belirtilen MAK yayımlama tarihinin de 14 Kasım yerine buradaki gibi düzenlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.
5.1	Bu usul ve esasların 4 üncü maddesi çerçevesinde hesaplanan miktarın MAK’ına ; a) %60’ı (yüzde altmış) ilgili gaz yılı için yıllık, b) %30’u (yüzde otuz) ve yıllık kapasite için ayrılmış ancak rezerve edilememiş miktar çeyreklik,	Yıllık kapasite’nin genel kullanım alanı uzun dönemli sözleşmelerdir. Bu sebeple bu anlaşmalar için ayrılan miktar’ın yıllık miktardan düşürülmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

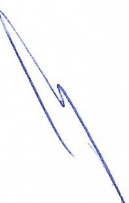
	c) %10'u (yüzde on) ve geyreklik kapasite için ayrılmış ancak rezerve edilememiş miktar aylık rezervasyonlara konu edilir.	
YENİ MADDE 5.1 (d)	d) Yukarıdaki bentlerde konu edilen yıllık ve geyreklik kapasitenin tamamına başvuru gelmemesi halinde bu kapasitenin sonraki kapasite başvuru dönemlerine (geyreklik ve aylık) konu edilmesi esastır. Her durumda kapasitenin tamamı rezerve edilmemiş ise, ilgili bu miktar Madde 11.5 'de tanımlandığı şekli ile Günlük ve gün içi kapasite başvurularına konu edilecektir.	Yıllık, geyreklik ve aylık dönemlerde tamamına başvurulmayan kapasitenin bir sonraki başvuru dönemine konu edilmesi, ve en sonunda hala kalan kapasite var ise bunun günlük kapasite başvurularına konu edilmesinin daha sağlıklı olacağı düşünülmektedir.
YENİ MADDE 5.5	Bir ithalat noktasında uzun dönem alım satım anlaşmaları dolayısıyla kapasite sahibi olan bir ithalat lisansı sahibi, o noktada madde 5.1'de konu edilen kapasite ürünlerinin %50'sinden fazlasına sahip olamaz. Ancak madde 8'de tanımlanan Talep Toplama çağrısı sonucunda ilan edilen kapasitenin tamamına (%50 şartı sonrasında) bir talep gelmemişse uzun dönem alım satım anlaşmaları dolayısıyla kapasite sahibi olan ithalat lisansı sahiplerinin talebi dikkate alınır.	Türkiye doğal gaz piyasasında kaynak çeşitliliği sağlamak, tüketicilerin (doğal gazdan elektrik üreten santraller başta olmak üzere) aynı zamanda kendi ihtiyaçlarını sağlamak için Toplan Satış piyasasında faaliyet göstermesini sağlamak, OTSP'de daha çok oyunculu daha likit bir piyasaya sahip olabilmek için mevcut hakim durumdaki oyuncular dışındaki Taahhütlerin da önünün açılmasının sağlıklı olacağı değerlendirilmektedir.

6.1	Kurul Kararı ile belirlenen ve ilgili kapasite ürünü/ürünleri hakkında uygulanacak yöntemle ilişkin bilgileri ihtiva eden talep çağrısı, talep toplama gününden en az 15 (on beş) 10 (on) gün önce Kurum internet sitesinde ilan edilir.	6.3 ve 7.2 maddelerinde değişmesini önerdiğimiz takvim nedeniyle değiştirilmesi gerekmektedir.
6.2	Talep çağrısında 5 inci madde kapsamında oluşan miktarlar çerçevesinde spot boru gazı ithalatı kapasitesi rezervasyonuna konu edilebilecek her bir ithalat giriş noktası için asgari olarak aşağıdaki hususlar yer alır: - Spot boru gazı ithalatına konu giriş noktaları, - Spot boru gazı ithalatına konu kapasite miktarı/miktarları (yıllık/geçirelilik/aylık), - İlgili noktada birim kapasite için belirlenen kapasite bedeli, - Talep toplamada bildirilebilecek minimum kapasite miktarı, - Talep toplama takvimi ve başvuru tarihi , - Talep toplamaya katılım bedeli, - Talep toplamaya katılabilmek için sunulması gereken belgeler.	Bir fiyat belirlemek yerine yarışma konseptinde belirtildiği gibi fiyatı talebin belirlemesi piyasa mantığına daha uygun olacaktır. En doğru fiyatın, talep ile belirleneceği düşünülmektedir. Başvuru usulünün bu yönümlükte detaylandırılması ve bu usulde değişiklik yapılmak istenebilecek durumların sınırlarının bu yönümlükte çizilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Böylece daha öngörülebilir bir süreç olup, katılımcıların planlarını ona göre yapabileceği değerlendirilmektedir. Kapasite alamayan katılımcılara sonrasında katılım bedeli iade edildiğinden, bunun teminat olarak alınmışımı düşünüyoruz. Kapasite ödenecek bedel zaten yarışma ile belirlendiğinden bu kalem yerine başvuru teminatı yapısının daha uygun olduğu düşünülmektedir.
6.3	İlgili gaz yılına yönelik yapılacak ilk talep çağrısı gaz yılı öncesinde en geç 1 Ekim tarihine kadar ilan edilir. Yıl içerisinde yapılacak talep çağrılarında ilgili kapasite ürününün başlangıç	Bütün ürünleri aynı takvim kuralında değerlendirmek gerektiği düşünülmektedir. Çıkış kapasite takvimi ile çıkışmaması için planlama yapılabilecek yeterli süre bırakması adına 5 günlük sürenin

	gününden en az 5 (beş) gün önce talep toplama yapılacak şekilde talep çağrısı ilan edilir.	uygun bir aralık olmadığı, yarışmanın, ayın 21. gününe denk gelen kapasite devir tarihinden önce gerçekleşmesi gerektiği düşünülmektedir.
7.2	Talep toplamaya katılmak üzere kapasite ürününün başlayacağı aydan önceki ayın 17. iş gününe kadar yapılan başvurular, Kurum tarafından 3 (üç) iş günü içerisinde incelenir ve inceleme sonuçları Kurum internet sitesinde ilan edilir.	3 iş günü içerisinde değerlendirilip yarışma yapılması ve kapasite devrine yetiştirilmesi gerekliliği nedeniyle söz konusu değişiklik önerilmektedir.
7.5	Yıl öneesi yapılan ilgili gaz yılı için yapılan herhangi bir talep toplamaya katılmaya hak kazananların, yıl içerisinde takip eden yapılacak talep toplamaları için bu maddenin 7.1 fıkrasının (a) ve (b) bendinde sayılan belgeleri tekrar sunmalarına gerek yoktur.	Yanlış anlaşılmanın önüne geçmek için herhangi bir talep toplamaya hak kazanan isteklinin ileriki dönemde yapılacak talep toplamalara belgesiz katılım sağlaması gerektiği değerlendirilmektedir.
8.1	Spot boru gazı ithalatına ayrılan kapasiteyi rezerve etmeye hak kazananlar için yapılacak günlük miktar talepleri, Kurum tarafından ilan edilen talep çağrısındaki takvim ve bu mevzuat çerçevesinde belirlenen usule göre elektronik platformda iletilir.	Usulün çağrı öncesinden bu mevzuatla belirlenmesinin doğru olacağı düşünülmektedir.
8.2	Talep toplama takviminde öngörülen gün ve saat aralığında istekliler tarafından elektronik platformda sunulan en son miktar bildirimini isteklinin nihai bildirimini olarak kabul edilecek olup, teklif zamanı güncelleme zamanı olarak kabul edilecektir. İstedi herhangi bir nedenle değiştirilemez, geri alınmaz ve devretilenmez.	Teklif toplama için öngörülen aralıkta katılımcıların portföyünde bir değişiklik olduğu takdirde güncelleyebilmesi için ilgili değişiklik talep edilmiştir.
8.5	Talep toplama sonucunda kapasite rezervasyonuna hak kazanan isteklilere ve iletim şirketine Kurum tarafından ŞİD hükümlerine göre kapasite tahsisi için EBT'ye elektronik ortamda yazılı bildirim yapılır.	Katılımcıların EBT ile tekrar manuel ortamda işlem yapmasının önüne geçilmelidir. Kapasite rezervasyon italesi elektronik ortamda yapılacağı için sonuçların EBT'ye

		otomatik olarak aktarılması gerekecektir.
9.2	Talep çağrısında belirtilen saatte elektronik platformda başlayacak yarışma, 15 dakika içerisinde tamamlanır. Bu süre içerisinde istekliler, başlangıç kapasite bedeline ek olarak ödemei teklif ettikleri bedeli ve rezerve etmek istedikleri kapasite miktarını anonim olarak elektronik platformda bildirir. Yarışmada teklif verilecek kapasite miktarı, talep toplamada bildirilen miktardan farklı olamaz miktardan az olamaz.	Talep toplama aşamasında verilen miktardan farklı bir miktar talep edilmesi manipülasyona yol açabilir. Bu sebep ile yarışmada teklif verilecek kapasite miktarı, talep toplamada bildirilen miktardan farklı olmalıdır.
9.3.	Kapasite üretimine göre yarışmada verilebilecek tekliflerin asgari miktar ve fiyat aralıkları talep çağrısında ilan edilir.	İhale de miktarların değişmemesi gerektiği yönündeki önerimiz ile uyumlu olarak maddenin taslak metinden çıkarılmasının yerinde olacağı düşünülmektedir.
9.4	Elektronik platformda verilen teklifler, birim kapasite miktarı için teklif edilen en yüksek fiyattan düşük fiyata doğru sıralanır. Birden fazla istekli tarafından teklif fiyatı eşit olarak verilmiş ise teklif miktarı yüksek olan istekliden başlanarak, verilen teklif miktarlarının da eşit olması halinde ise sistem saatine göre en önce verilmiş olan tekliften başlanarak sıralama yapılır. Sistem saati saliseye kadar kırılır. Teklif saatinin sisteme girildiği saatin salyesinin de aynı olması durumunda başvuruda bulunan kapasite miktarı baz alınarak pro-rata yapılır.	Madde mevcut şekliyle az kapasite talebinde bulunan istekli için adil gözükmemektedir. Yarışmaya konu edilen kapasite miktarı aynı fiyat teklifini veren iki isteklinin taleplerinin toplamından küçük olabilir. Saatlere bakılmasının daha adil olacağı, hakkın kaybolmayacağı düşünülmektedir.
9.7	En son kapasite birimine karşılık gelen teklifi vererek teklifinin kısmi bir miktarı için kapasite rezervasyonu yapma hakkı kazanan lisans sahibi, rezerve ettiği kısmi miktardaki kapasiteyi kapasite devrine konu edebilir veya hakkından feragat edebilir. Kapasite rezervasyonu yapma hakkı kazanan lisans sahibinin, hakkından feragat etmesi halinde ilgili miktar, gereklilik dönemlere konu edilir.	Yarışmayı kazanan son teklif sahibine kalacak olan miktarın, ilgili şirket tarafından kullanılmak istenmeyecek/kullanılamayacak kadar küçük olması durumunda kapasite devrinin yanında hakkından feragat etme seçeneğinin de verilebileceği düşünülmektedir.
9.7	En son kapasite birimine karşılık gelen teklifi vererek teklifinin kısmi bir miktarı için kapasite rezervasyonu yapma hakkı	Yarışma sonucunda istekliler talep etiketleri kapasiteyi alamıyor ise kapasiteyi geri iade etme seçeneğinin olması

	kazanan lisans sahibi, rezerve ettiği kısmi miktardaki kapasiteyi kapasite devrine konu edebilir veya kapasite rezervasyonu yapma hakkından feragat edebilir. Kapasite rezervasyonu yapma hakkından feragat edilmesi durumunda ilgili kapasite, yarışmaya katılım sağlayan ancak kapasite alamayan isteklilere teklif ettikleri fiyat sıralaması dikkate alınarak teklif edilir. Kapasite alamayan isteklilerin bu teklifi kabul etmemesi durumunda ilgili kapasite 12. Madde kapsamında değerlendirilir.	gerektiği ve bu durumda ilgili kapasitenin diğer isteklilere teklif edilme imkanının sunulması gerektiği değerlendirilmektedir.
9.9	Talep toplama sonucunda kapasite rezervasyonuna hak kazanan isteklilere ve işletim şirketine Kurum tarafından ŞİD hükümlerine göre kapasite tahsisi için EBT'ye elektronik ortamda yazılı bildirim yapılır.	Katılımcıların EBT ile tekrar manuel ortamda işlem yapmasının önüne geçilmelidir. Kapasite rezervasyon ihalesi elektronik ortamda yapılacağı için sonuçların EBT'ye otomatik olarak aktarılması gerekecektir.
9.10	Yarışma sonucunda kapasite rezervasyonuna hak kazanamayan isteklilere, ödemiş oldukları talep toplamaya katılım bedeli iade edilmez edilir.	Talep toplamaya katılım bedeli, oluşacak fiyatları manipüle etmek amacıyla başvuruda bulunulması ihtimaline karşı iade edilmemesi gerektiği düşünülmektedir.
10.2	Bu usul ve esaslar çerçevesinde bir ithalat giriş noktasında spot boru gazı ithalatı için kapasite rezervasyonuna hak kazanan lisans sahipleri, ŞİD ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine riayet ederek kapasite rezervasyonu yapar hak kazandıkları kapasite miktarı, hak kazandıkları süre ve birim kapasite bedelleri (trv/sm³/gün) ile bilgiler elektronik platform aracılığıyla BOTAS EBT'ye aktarılır ve BOTAS EBT'de otomatik olarak atıl kapasite başvuruları yapılmış olarak kabul edilir.	Bu usul ve esaslar çerçevesinde kapasite rezervasyonuna hak kazanan başvuru sahiplerinin, ŞİD hükümleri çerçevesinde EBT aracılığı ile kapasite rezervasyon süreçlerini tamamlamadıkları veya tamamlamadıkları durumlarda problemler ortaya çıkabileceği düşünülmektedir. Bu nedenle EPİAŞ'da yapılan işlemlerin EBT'ye otomatik olarak akmasından yola çıkarak, EPDK tarafından yönetilecek (ve ileride belki BOTAS'ın ayrışması sonrasında BOTAS'a devredilecek) elektronik platformdaki kapasite başvuruları, yarışma ve kapasite tahsisi işlemleri sonrasında hak kazanılan rezerve kapasite, süre ve hak sahibi firma

		bilgilerinin EBT'ye otomatik akması gerektiği düşünülmektedir.
	Bu usul ve esaslar çerçevesinde yapılan talep toplama ve/veya yarışma sonucunda kapasite rezervasyonuna hak kazanılmış olumması, madde 10.2 koşulların mevzuata uygun olarak yerine getirilmemesi halinde ilgili lisans sahiplerine hiçbir hak bahsetmez.	Elektronik olarak bildirim sonrasında otomatik kapasite tahsisinin olması gerektiği, ve lisans sahiplerinin yeniden işlem yapmasına gerek olmaması gerektiği değerlendirilmektedir. Bu neden ile bu maddeye gerek kalmayacağı düşünülmektedir.
10.3	Her bir çeyreklik kapasite ürünü için yapılacak talep toplama/yarışma, 8 ve 9 uncu maddelerde belirtilen usule göre gerçekleştirilir ve ŞİD kapsamında belirlenen aylık atıl kapasitelere başvuru tarihinden en geç 3 5 (beş) iş günü önce sonuçlandırılır.	10.3 maddesi ile 11.4 maddesi aynıdır. İkisinin de kaldırılmasının yerinde olacağı düşünülmektedir.
11.2.3		Aynı 21. günündeki devir işlemleri nedeniyle revize edilmesi gerekmektedir.
11.3.1	Bir ithalat giriş noktasında Ocak ayı hariç olmak üzere her bir ay için (A21 – A12) spot boru gazı ithalatına konu edilecek aylık kapasite miktarı, bir önceki ayın en geç 5. gününe kadar madde 6 hükümleri kapsamında yayımlanır.	Mevcut durumda gaz yılı öncesinde müşterilerle anlaşmalar Aralık ayının 25'ine kadar sürmektedir. Ekim ayından bunu planlamak, ve spot boru gazı içinden başvuruda bulunmak piyasa şartlarında mümkün görülmemektedir. Bu nedenle Ocak ayının da yıl içi gibi işlem görmesi gerektiği düşünülmektedir.
11.4	Bu usul ve esaslar çerçevesinde yapılan talep toplama ve/veya yarışma sonucunda kapasite rezervasyonuna hak kazanılmış olumması, madde 10.2 koşulların mevzuata uygun olarak yerine getirilmemesi halinde ilgili lisans sahiplerine hiçbir hak bahsetmez.	Elektronik olarak bildirim sonrasında otomatik kapasite tahsisinin olması gerektiği, ve lisans sahiplerinin yeniden işlem yapmasına gerek olmaması gerektiği değerlendirilmektedir. Bu neden ile bu maddeye gerek kalmayacağı düşünülmektedir.

	Yıllık, çeyreklik ve aylık başvuru dönemleri sonrasında halen rezerve edilmemiş bir kapasite olması durumunda bu kapasite günlük olarak kurumun internet sitesinde yayınlanır. Bu kapasite için ilgili her gün (G) için gün öncesinde (G-1) saat 14:00'a kadar talepler toplanır. İlan edilen kapasiteden daha fazla bir talep gelmesi halinde pro-rata yapılır ve sonuçlar en geç 14:15'de yayınlanır. Gün öncesinde de tüm kapasitenin rezerve edilmemesi durumunda, ilgili her gün için (G) gün içinde (G) saat 12:00'a kadar talepler toplanır. İlan edilen kapasiteden daha fazla bir talep gelmesi halinde pro-rata yapılır ve sonuçlar en geç 12:15'de yayınlanır. Bu kapasiteler için bir yarışma düzenlenmez ve başvuru sahipleri madde 6.2 kapsamında ilan edilmiş olan birim bedellerin ŞİD'de belirtilen atıl kapasite katsayısı ile çarpılmış bedelini öder.	10.3 maddesi ile 11.4 maddesi aynıdır. İkisinin de kaldırılması yerinde olacaktır. Yıllık, çeyreklik ve aylık dönemlerde uygulanacak yöntem detaylı olarak aktarılmasına karşılık, günlük ve gün içi uygulanacak yöntem ile ilgili bir açıklama yapılmadığından Yıllık, çeyreklik ve aylık başvurular sonucu halen rezerve edilmemiş bir kapasite olması durumunda gün öncesi ve gün içinde bu kapasite için yine başvuruların toplanması gerektiği düşünülmektedir.
YENİ MADDE 11.5	Gün öncesinde de tüm kapasitenin rezerve edilmemesi durumunda, ilgili her gün için (G) gün içinde (G) saat 12:00'a kadar talepler toplanır. İlan edilen kapasiteden daha fazla bir talep gelmesi halinde pro-rata yapılır ve sonuçlar en geç 12:15'de yayınlanır. Bu kapasiteler için bir yarışma düzenlenmez ve başvuru sahipleri madde 6.2 kapsamında ilan edilmiş olan birim bedellerin ŞİD'de belirtilen atıl kapasite katsayısı ile çarpılmış bedelini öder.	
12.4	İletim şirketinin ŞİD 14. Bölümde düzenlenen haller, bakım dönemleri ve/veya mücbir sebeplerden kaynaklanan talimatlarının geçerli olduğu gaz günleri boyunca bu 12. madde hükümleri uygulanmaz.	Üst akış operatörü veya iletimci tarafından ilan edilen bakım dönemlerinin bu madde kapsamı dışına çıkartılması gerektiği düşünülmektedir.
17.4	Bu usul ve esaslar kapsamında belirtilen günler (Madde 12 hariç), iş günü olarak kabul edilir.	Kapasitenin kullanılmasına durumu dikkate alınarak ilgili günlerin takvim günü olarak belirtilmesi gerektiği düşünülmektedir.

18	İletim şirketi, 01/017/2020 tarihine kadar elektronik altyapısını günlük ve gün içi kapasite ürünlerini spot boru gazı ithalatına konu edilebilecek hale getirir. Günlük ve gün içi kapasite ürünleri yürürlüğe girene kadar, Aylık dönemler için yapılan talep toplama sonrasında atıl kapasiteyi; ilgili ithalat giriş noktasından rezervasyon hakkına sahip olan ve kapasiteyi kullanmak isteyen ithalat lisans sahipleri ilgili dönem için ortaya çıkan kapasite bedelini ödemek kaydıyla, günlük olarak kullanabileceklerdir.	Günlük kapasiteye geçiş yapılabilecek kadar giriş noktalarında atıl durumda olan kapasitenin kullanılabilmesine iletim şirketinin izin vermesinin yerinde olacağı değerlendirilmektedir.
----	---	---